

Mijn Filter – Lerarenhandleiding¹

Doelgroep: groep 8 basisonderwijs en leerjaar 1 en 2 van het voortgezet onderwijs

Nodig:

- werkblad *Mijn Filter* voor iedere leerling
- Knutselspullen, zoals verf / papier / stiften

Inleiding

Wat wil je laten zien van jezelf? De leerlingen gaan of hebben een grote overstap gemaakt, van groep acht naar de eerste klas van een nieuwe school. Tijd om de balans op te maken. Waar staan de leerlingen nu en wat laten ze zien van zichzelf?

We markeren dit moment met *Mijn Filter*: een verwerkingsopdracht waarbij de leerlingen worden uitgedaagd om te tonen wat ze zichtbaar willen maken van zichzelf. Wat laten ze zien en wat laten ze liever ongezien?

Hoe ziet het proces eruit?

Fase 1 Aanwakkeren; Verkennen van het onderwerp en de opdracht en enthousiasmeren van de leerlingen. Na deze fase weet de leerling hoe een beeld gevormd wordt en dat de filter hieraan bijdraagt.

Fase 2 Verzamelen; Met de besproken opdracht uit fase 1 doorlopen de leerlingen kleine onderzoeksopdrachten. Ze verzamelen meer over zichzelf en zijn in staat om dit te benoemen.

Fase 3 Mijn filter; Na het onderzoek is het tijd om alles samen te voegen tot een eigen gekozen vorm. De leerlingen gaan de slag met het maakproces.

Fase 4 Delen; Wat willen de leerlingen delen van hun proces? Deze fase staat in het teken van presenteren. Wat houdt de leerling voor zichzelf en wat toont de leerling?

FASE 1; Aanwakkeren

Alle leerlingen ontvangen een werkblad waarop ze al hun gedachten, schetsen, beelden en woorden kwijt kunnen. Dit werkblad is een persoonlijke verzameling.

Met een filter kun je dingen van jezelf uitlichten en zichtbaar maken die je leuk vindt aan jezelf. Ook kun je met een filter dingen verbergen die je minder leuk vindt. Leg de leerlingen in het kort uit hoe een filter werkt. De leerlingen vullen op hun werkblad in welke elementen van zichzelf zij graag benadrukken en welke zij liever verbergen. Ga vervolgens met de leerlingen in gesprek over filters. Stel de volgende vragen:

- Wie gebruikt filters op Instagram of TikTok?
- Wat wil je met een filter zichtbaar maken?
- Wat wil je met een filter verbergen?

FASE 2; Verzamelen

Bekijk met de leerlingen het werkblad *Verzamelen*. Laat hen individueel of in duo's minimaal twee opdrachten uitkiezen. De uitkomsten van de leerlingen verzamelen ze op het werkblad *Verzamelen*.

FASE 3; Mijn filter

De leerlingen krijgen de opdracht om een foto van zichzelf in het *nu* te maken. Ze krijgen daarbij de opdracht om, bij een foto die ze maken, een 'fysiek filter' toe te passen. Dit filter creëren ze zelf met allerlei materialen. Ze maken hiermee de keuze in wat ze wel en niet van zichzelf willen laten zien.

Bespreek met de klas de opzet van de activiteit en wat er nodig is om de foto te kunnen maken. Maak hierbij gebruik van de opbrengsten uit Fase 2.

- Waarom is het belangrijk om eerst meer over jezelf te weten?
- Hoe kan dat bijdragen aan het maken van de juiste foto en het maken van het meest passende filter?

Voor het maken van de foto en het filter werken de leerlingen vanuit twee verschillende uitgangspunten:

- Wat wil ik van mezelf laten zien? (filter = zichtbaar)
- Wat wil ik niet laten zien? (filter = bedekkend)

Laat de leerlingen in duo's foto's maken. Ze helpen elkaar na te denken hoe ze de foto gaan vormgeven:

- Sta je zelf zichtbaar op de foto, of juist een gedeelte van jezelf? Of helemaal niet?
- Welke plek kies je uit voor de foto? En vanaf welk standpunt maak je een foto?

Wanneer de leerlingen de foto's hebben gemaakt, printen ze deze uit. Laat ze vervolgens een vorm kiezen of een combi van vormen kiezen om het filter over de foto mee vorm te geven:

- Tekst
- Stiften
- Foto
- Stof
- Verf

Biedt de leerlingen verschillende (beeldende) materialen aan om het filter mee vorm te geven.

FASE 4; Delen

Vraag de leerlingen om zelf na te denken over wat ze willen delen over hun *Filter*. Je kunt de leerlingen hierin alle vrijheid geven of de opdracht kaderen. Maak je een tentoonstelling waarin alle opdrachten te bekijken zijn? Laat je de leerlingen het klassikaal presenteren of in kleine groepjes? Schrijven ze een toelichting bij het werk of presenteren ze het mondeling? Of willen ze het juist in een andere kunstdiscipline presenteren?